

Pressmeddelande från Volvo Environment Prize Foundation, 7 oktober 2019

”Urbefolkningar kan lära oss om respekt för naturen”

Han har tillbringat många år med fältstudier på tundran i Alaska och Sibirien och var en av de första forskarna som började kartlägga konsekvenserna av den smältande permafrosten. Nu får ekologiprofessorn Terry Chapin ta emot Volvos Miljöpris 2019.

Han är en forskare som tillbringat mycket tid i vildmarken. Men under de senaste åren han också använt sina kunskaper inom ekologi för att utveckla en etik, som han kallar Jordens förvalterskap (Earth Stewardship). Terry Chapin är en av de forskare som tidigt började förstå vilken enorm påverkan som klimatförändringen har på tundran, permafrosten och de boreala skogarna på norra halvklotet.

– Klimatförändringen sker dubbelt så snabbt i Alaska och övriga Arktis jämfört med planeten i övrigt, säger Terry Chapin. Eftersom Alaskas natur är känslig för temperaturhöjningar blir det också stora effekter.

Förändringarna märks redan. Skogsbränder är ett naturligt inslag i Alaskas vildmark, men det senaste årtiondet har de ökat dramatiskt. Skogsbränderna har blivit större och mer omfattande på grund av högre temperatur och torka. Staden Fairbanks i Alaska, ligger omgiven av orörd vildmark och långt ifrån nedsmutsande industrier. Trots det kan Fairbanks veckor i följd ha bland den sämsta luftkvaliteten som finns på Jorden när röken från skogsbränderna täcker staden.

Forskare vid University of Alaska Fairbanks följer noggrant vad som sker i den frusna marken. När permafrosten smälter frigörs både koldioxid och metan under en anaerob process. Det påverkar klimatet och särskilt metan är en kraftfull växthusgas. Än så länge vet ingen hur snabbt processerna går, men effekterna kan bli dramatiska. Permafrosten i Arktis binder mer än dubbelt så mycket kol än det som idag finns i Jordens atmosfär. Om bara en bråkdel av detta frigörs skulle det vida överstiga flera decennier av samlade mänskligt skapade utsläpp från fordon, industrier, kraftverk, fartyg och flygplan.

Under sina många år av studier kring klimatförändringar i Arktis har Terry Chapin ofta samarbetat med olika urbefolkningar i Alaska och har inspirerats av dem.

– Urbefolkningar har en fantastisk tradition av att ha ett starkt förhållande till sitt område – land och hav - eftersom de alltid varit beroende av det för sin överlevnad. Där finns ett inslag av respekt som till delar gått förlorat i västerländska samhällen.

Han är övertygad om att det är viktigt att återigen lära ut respekt för naturen. Terry Chapin har utvecklat begreppet Jordens förvaltarskap (Earth Stewardship). Det är riktlinjer inom etik och ekologi som syftar till att behålla biologisk mångfald och biosfärens livsuppehållande system genom att uppträda ansvarsfullt, ofta på lokal nivå. Han tror att gräsrotsrörelser kan utlösa förändringar i livsstil, minska det ekologiska fotavtrycket och skapa mer miljövänliga företag och regeringar.

– Under de senaste 70 åren har människans påverkan nått nivåer som kan förändra planetens framtid. Det är därför jag tror att begrepp som Jordens förvaltarskap är så viktiga. Det är en möjlighet att påverka den framtida utvecklingsvägen för mänskligheten.

Ur prismotiveringen från juryn för Volvos miljöpris:

”Genom sin flera decennier långa forskarkarriär inom ekosystem och global förändring har professor Terry Chapin arbetat oförtröttligt med människor och för planeten. Hans arbeten kommer att få långvarig inverkan på hur vi försöker bygga en hållbar framtid. Begreppet Jordens förvaltarskap är ett viktigt instrument för att genomföra de djupgående institutionella och strukturella förändringar som krävs för att klara de utmaningar som ligger framför oss.”

För mer information om Volvo Environment Prize och årets pristagare, kontakta juryns ordförande professor Will Steffen, Fenner School of Environment and Society, Australian National University, e-post: will.steffen@anu.edu.au

The Volvo Environment Prize som i år firar 30-års jubileum har blivit ett av världens mest prestigefyllda miljöpriser. Det delas ut en gång om året till personer som har gjort framstående vetenskapliga insatser inom miljö och hållbar utveckling. Priset består av ett diplom, en skulptur i glas och en prissumma på 1,5 miljoner kronor. Priset delas ut vid en ceremoni i Stockholm den 7 november 2019.

Läs mer: www.environment-prize.com